

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/95/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815010412
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3815010412.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Rastislava Vranku a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci proti obžalovanému G. O., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom W. B., prechodne bytom B., H. cesta XA/XX, t.č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby llava, pre pokračovací zločin porušovania domovej slobody sčasti podľa § 194 ods. 1, 3 písm. a/ Tr.zák. sčasti podľa § 194 ods. 1, 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr.zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr.zák. v spojení s § 127 ods. 4 Tr.zák. a pre pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania sčasti podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr.zák, sčasti podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr.zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr.zák. a § 139 ods. 1 písm. c/ Tr.zák. v spojení s § 127 ods. 4 Tr.zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. decembra 2015, prejednal odvolanie obžalovaného G. proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 2T/122/2015 zo dňa 14. septembra 2015 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr.por. zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a zaradení do výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 322 ods. 3 Tr.por. sa obžalovaný odsudzuje podľa § 194 ods. 3 Tr.zák. s použitím § 41 ods. 1, 2, § 38 ods. 2, 3, § 36 písm. l/, n/, § 37 písm. h/ a § 39 ods. 1 Tr.zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr.zák. sa obžalovaný zaraďuje na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 2T/122/2015, zo dňa 14. septembra 2015 bolo rozhodnuté tak, že obžalovaný G. O. sa uznáva vinným pre pokračovací zločin porušovania domovej slobody sčasti podľa § 194 ods. 1,3 písm. a/ Tr.zák. sčasti podľa § 194 ods. 1, 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr.zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr.zák. v spojení s § 127 ods. 4 Tr.zák. a pre pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania sčasti podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr.zák, sčasti podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr.zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr.zák. a § 139 ods. 1 písm. c/ Tr.zák. v spojení s § 127 ods. 4 Tr.zák. na skutkovom základe, že od presne nezisteného dňa mesiaca február 2015 do dňa 18. 04. 2015 v B. v byte XXXX/X B na U. H. cesta opakovane, takmer denne, vyhrážal zabitím svojim rodičom - poškodenému otcovi G. O. st. a matke X. O. a to tým spôsobom, že im búchal na vchodové dvere do bytu a cez uzamknuté vchodové dvere im vulgárne nadával a kričal na nich, že ich zabije a v prípade, ak boli vchodové dvere do bytu odomknuté, vošiel do bytu, kde sa k rodičom vyhrážal, že ich zabije, pritom im vulgárne nadával, a keď ho rodičia opakovane vyzývali, aby z bytu odišiel, na ich výzvy nereagoval a v byte neoprávnene zotrval, preto ho rodičia museli z bytu fyzicky vytlačiť, pričom v presne nezistený deň mesiaca marec 2015 použil na zdôraznenie vyhrážok kuchynský nôž, ktorý počas vyhrážok držal v ruke, toto svoje konanie sústavne opakoval až do dňa 18. 04. 2015 približne do 15:00 hod., kedy presne nezisteným spôsobom za použitia násillia vytlačil vchodové dvere do bytu svojich rodičov v byte v B., H. cesta XXXX/X B, ktoré poškodil v oblasti zámku, neoprávnene vošiel do bytu, na otcove výzvy na

opustenie bytu nereagoval, načo ho následne otec fyzicky vytlačil z bytu, pritom mu obžalovaný G. O. vulgárne nadával a vyhrážal sa mu zabitím, po chvíli opätovne cez poškodené vchodové dvere, ktoré poškodený G. O. z vnútornej strany zaprel skrinkou, tieto násilím vytlačil a neoprávnenne vošiel do bytu svojich rodičov a v byte začal rodičom vulgárne nadávať a vyhrážať sa im, že ich zabije, na otcovu výzvu, aby byt opustil nereagoval a urobil tak, až, keď počula ako matka volá políciu, čo u poškodených G. O. a X. O. vzbudilo dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky uskutoční.

Za to bol odsúdený podľa § 194 ods. 3, § 41 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. h/, § 39 ods. 1 Tr.zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr.zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr.zák. bolo obžalovanému uložené ochranné ambulantné protialkoholické liečenie.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože v zákonnej lehote obžalovaný prostredníctvom obhajcu písomne podal odvolanie len proti výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu. V úvode odôvodnenia odvolania obhajca obžalovaného poukázal na obsah výrokovej časti napadnutého rozsudku. Uviedol, že súhlasí s postupom okresného súdu, keď pri ukladaní trestu odňatia slobody použil mimoriadne zníženie trestu a aplikoval ustanovenie § 39 Tr.zák. Obhajoba má však za to, že účel trestu, ochrana spoločnosti a náprava obžalovaného by bola naplnená i trestom odňatia slobody, výkon ktorého by bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu, či už v zmysle ustanovenia § 49 ods. 1 písm. a/ Tr.zák., resp. § 51 ods. 1 Tr.zák. v kombinácii s obmedzením § 51 ods. 2 písm. b/ Tr.zák., pokiaľ by nebolo aplikované ustanovenie § 39 Tr.zák. V súvislosti s ukladaním trestu obhajoba poukázala na ustanovenie § 34 ods. 3 Tr.zák., podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. V prejednávanej veci je podľa názoru obhajoby uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody postihnutý nielen obžalovaný, ale najmä jeho maloleté deti Y. L. - 2-ročná, G. L. - ročný a jeho družka W. L.. Medzi obžalovaným a uvedenými osobami sú nielen citové väzby, ale tieto blízke osoby sú na obžalovaného odkázané i existenčne. Obhajoba poukázala na to, že obžalovaný až do vzatia do väzby chodil pracovať so svojím otcom a zo získaného zárobku okrem osobnej starostlivosti zabezpečoval i materiálne potreby rodiny. V súčasnej dobe jeho deti a družka sú existenčne ohrozené, keďže družka poberá iba materský príspevok a boli vypnuté z elektriky, keďže ju nemajú z čoho platiť. Obžalovaný má naozaj rád svoje deti a nepodmienečným trestom trpí nielen on, ale aj deti, ako aj družka. V prípade dlhšieho odlúčenia od rodiny má obžalovaný obavy o narušenie citových väzieb medzi nimi. Takýmto druhom trestu tiež trpia jeho rodičia. Pokiaľ ide o samotný skutok, pre ktorý bol uznaný vinným, obhajoba poukázala na to, že obžalovaný sa dopustil skutku pod vplyvom alkoholu bez toho, aby si uvedomoval svoje konanie. Vie, že uvedená okolnosť ho nezbavuje trestnej zodpovednosti, ani nechce tým ospravedlňovať svoje konanie, avšak obžalovaný by svojim rodičom nikdy neublížil a má ich rád. Doterajší pobyt vo väzbe bol dostatočný na to, aby si uvedomil, že všetky problémy, ktoré spôsobil sebe i blízkym, boli vždy pod vplyvom alkoholu. Z tohto dôvodu sa obžalovaný rozhodol, že už raz a navždy sa vystríha požívania alkoholu a bude venovať sa len rodine. Aj keď nepociťuje abstinénne syndrómy (čo potvrdil i znalec), chce absolvovať i protialkoholickú liečbu, ktorá mu bola uložená súdnym rozhodnutím. Svoju snahu liečiť sa potvrdil i vypočutý znalec MUDr. Frankovič. Taktiež rodičia, ktorí boli vypočutí pred súdom prvého stupňa, potvrdili, že obžalovanému dôverujú. Chceli, aby namiesto pobytu vo väzení obžalovaný absolvoval protialkoholickú liečbu, aby bol s rodinou, staral sa o deti a pracoval s otcom. V tejto súvislosti obhajoba poukázala na to, že ustanovenie § 194 ods. 1, 3 písm. a/ Tr.zák. zakladá paradoxne prísnu kvalifikáciu ako zločinu na tom základe, že v osobách poškodených sa jedná o blízke osoby, s ktorými má obžalovaný dobrý vzťah a tieto osoby nechcú, aby bol obžalovaný za skutok uväznený, keďže tým trpí nielen on, alebo aj jeho deti a družka. Pokiaľ aj rodičia urobili v tejto veci trestné oznámenie, nepredpokladali závažnosť trestnoprávných následkov, resp. predpokladali, že vec bude riešená iba priestupkovo. Obhajca ďalej poukázal na ustanovenie § 35 Tr.zák., podľa ktorého ochranné opatrenie v podobe protialkoholického liečenia ambulantnou formou v danom prípade zabezpečí ochranu spoločnosti lepšie a účinnejšie, ako trest a toto ochranné opatrenie (na rozdiel od nepodmienečného trestu odňatia slobody) postihne iba obžalovaného (§ 35 ods. 2 Tr.zák.) a nie jeho blízkych. Obhajoba zdôraznila, že obžalovaný sa protispoločenského konania dopustil vždy pod vplyvom alkoholu, kedy si neuvedomoval svoje konanie. Pokiaľ nemal požitý alkohol, správa sa riade, čo potvrdili i jeho rodičia, ako aj družka. V tomto smere obhajoba poukázala na poľahčujúcu okolnosť, ktorú súd prvého stupňa priznal obžalovanému, na okolnosti prípadu, ako aj na jeho osobné a rodinné pomery a možnosti nápravy. Doterajší pobyt vo väzbe je pre obžalovaného dostatočným poučením do celého jeho ďalšieho života, pričom obžalovaný prehlasuje a sľubuje, že po prepustení na slobodu bude žiť normálnym životom. Podľa názoru obhajoby nepodmienečný trest odňatia slobody by sťažil

budúcu resocializáciu a zaradenie obžalovaného do normálneho života po návrate z výkonu trestu odňatia slobody. Preto vhodnejším trestom pre obžalovaného by bol trest odňatia slobody podmienične odložený hoci i na maximálnu skúšobnú dobu, v rámci ktorej chce súdu preukázať, že sa naozaj už nedopustí žiadneho protispoločenského konania. V závere sťažnosti obhajoba navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Tr.por. napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr.por. obžalovanému uložil trest odňatia slobody, výkon ktorého mu podmienične odložený na skúšobnú dobu. Na verejnom zasadnutí obhajoba modifikovala svoj návrh tak, že alternatívne navrhla uložiť nepodmieničný trest odňatia slobody vo výmere, pokrývajúcej doterajšiu lehotu väzby obžalovaného.

Prokurátor sa k odvolaniu obžalovaného osobitne písomne nevyjadril. Na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. z dôvodu, že považuje napadnutý rozsudok za správny a zákonný.

Krajský súd na podklade podaného odvolania, nezistiac dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 Tr.por., na verejnom zasadnutí preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 ods. 1 Tr.por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku súdu prvého stupňa o treste, uloženom obžalovanému, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť okrem vytýkaných chýb zamerail aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por. V medziach svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Pokiaľ ide o správnosť postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o treste uloženom obžalovanému, odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu existenciu chýb, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania. V podanom odvolaní obžalovaný ani nenamietal existenciu takýchto procesných chýb v postupe súdu prvého stupňa.

Na základe preskúmania napadnutých výrokov odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa priznal obžalovanému len poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., teda že obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin oľutoval. Pri existencii jednej prirážajúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák. tak súd prvého stupňa ukladal trest podľa § 38 ods. 2 Tr. zák., vychádzajúc z vyrovnaného pomeru poľahčujúcich a prirážajúcich okolností.

Odvolací súd zo zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 14.9.2015 zistil, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktoré súd prvého stupňa prijal. V dôsledku tejto skutočnosti tak súd prvého stupňa vykonal dokazovanie ohľadne skutočností rozhodných pre rozhodnutie o trestných sankciách.

Podľa právneho názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa v zmysle § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por. na vec nesprávne neaplikoval aj ustanovenie § 36 písm. n) Tr. zákona, pri existencii ktorej poľahčujúcej okolnosti by bol pomer poľahčujúcich a prirážajúcich okolností dva ku jednej a z ktorého dôvodu malo byť pri ukladaní trestu obžalovanému aplikované aj ustanovenie § 38 ods. 4 Tr. zák. Senát odvolacieho súdu v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že sa stotožňuje s názorom iného senátu tunajšieho súdu, prezentovaným už v uznesení zo dňa 4.3.2013, sp. zn. 23To/8/2013. V citovanej veci iný senát zaujal názor, podľa ktorého možno síce prisvedčiť názoru, že poľahčujúca okolnosť v podobe napomáhania pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel napomáhal tým orgánom, ktoré sú na to určené, čo však neznamená, že páchatel takto musí bezpodmienične napomáhať všetkým orgánom, ktoré sú príslušné na vykonanie jednotlivých štádií trestného stíhania v konkrétnej veci. Aj podľa názoru senátu odvolacieho súdu, konajúceho v tejto veci, platná právna úprava, rešpektujúc zásadu kontradiktórnosti a nestrannosti súdu v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, kladie ťažisko dokazovania v trestnom stíhaní na konanie pred súdom, pričom prípravné konanie v zásade slúži na prípravu dôkazov, ktoré majú byť vykonané v konaní pred súdom, teda na prípravu dôkazov, o ktoré chce prokurátor v konaní pred súdom oprieť svoje skutkové tvrdenia v obžalobe. Ak obžalovaný v konaní pred súdom prizná spáchanie skutku v obžalobe a súd podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. por. takéto vyhlásenie obžalovaného prijme s následkom, že dokazovanie v rozsahu priznaného skutku sa nebude vykonávať, primárne tým uľahčuje najmä činnosť prokurátora v trestnom stíhaní tým, že prokurátor už nemusí pred súdom vykonávať žiadne dôkazy za účelom preukázania pravdivosti svojich skutkových tvrdení v obžalobe, z ktorého dôvodu prokurátor na hlavnom pojednávaní už nemusí v tejto časti niesť pred súdom svoje dôkazné bremeno.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k právnenému záveru, že v dôsledku nepriznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. súdom prvého stupňa je uložený trest obžalovanému, aj keď za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák., tiež neprimeraný v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. Preto odvolací súd musel pristúpiť k zrušeniu napadnutých výrokov podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por.

Na základe preskúmania veci odvolací súd dospel k záveru, že v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. súd prvého stupňa správne ustálil skutkový stav veci, na podklade ktorého možno urobiť nové rozhodnutie vo veci. Preto odvolací súd pri svojom rozhodovaní o uložení trestu vychádzal zo skutočností, z ktorých vychádzal aj súd prvého stupňa. Navyac odvolací súd prihliadol na prevahu poľahčujúcich okolností. Odvolací súd tiež zohľadnil skutočnosť, že trestná činnosť obžalovaného mala svoj základ v nekontrolovanom požívaní alkoholických nápojov, pod vplyvom ktorých sa dopustil trestnej činnosti, pričom u obžalovaného nebola zistená závislosť. Na druhej strane z hľadiska ochrany spoločnosti nemohol odvolací súd neprihliadať na to, že najmä v poslednej dobe neriešené a nepostihované útoky páchatel'ov na blízke osoby sa končia tragickými a aj nezvratnými následkami. Z uvedených dôvodov z hľadiska ako individuálnej, tak aj generálnej prevencie, odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, považoval za nevyhnutné uložiť obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody. Preto za použitia ustanovení § 194 ods. 3 Tr.zák. s použitím § 41 ods. 1, 2, § 38 ods. 2, 3, § 36 písm. l/, n/, § 37 písm. h/ a § 39 ods. 1 Tr.zák. odvolací súd dospel k záveru, že účel trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. splní uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 1 roka nepodmienečne, ktorá výmera trestu je podľa názoru odvolacieho súdu dostatočná ako z hľadiska prevýchovy obžalovaného, ktorý prezentuje snahu po náprave, tak aj z hľadiska odstrašujúceho účinku takéhoto trestu pre ostatných členov spoločnosti. Pri zaradení obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody odvolací súd vychádzal zo skutočnosti, že obžalovaný pred spáchaním trestnej činnosti nebol vo výkone trestu odňatia slobody. S poukazom na uvedené odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny

opravný prostriedok.